

GUILLEM BALAGUE

Geactualiseerde editie
10.000+
VERKOCHT
Geactualiseerde editie

MESSI

DE BIOGRAFIE

MESSI

Guillem Balagué

Voorwoord door Alejandro Sabella

GEACTUALISEERDE EDITIE

KOSM • S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Inhoud

Voorwoord door Alejandro Sabella, bondscoach Argentinië	9
Inleiding – Waar is Leo?	13
Deel een – In Rosario	33
1. Afgeven, Leo! Maar dat deed hij nooit	35
2. Wachten op Leo	72
3. Tot ziens, Leo	116
Deel twee – In Barcelona	133
1. Wordt het Barcelona of blijft het Rosario?	135
2. Op weg	161
3. Hij wordt kampioen	205
4. Frank Rijkaard. Opkomst	250
5. Frank Rijkaard. Neergang	295
6. Leo is geen geboren genie. Dat is niemand	333
7. Afrekenen met Maradona	386
Deel drie – Op het hoogtepunt	435
1. Recordjacht	437
2. Waar is Leo naar op weg?	551
3. Leo's wereldkampioenschap – Het moest zo zijn	615
4. Van Brazilië naar Rusland. Volwassenheid	650
5. Van het WK in Rusland tot de neergang in Barcelona	672
6. Onenigheid met Barcelona	682
7. Het laatste seizoen bij Barcelona	694
8. Afscheid van FC Barcelona	704
9. PSG	716

Dankwoord	731
Dramatis personae	735
Bibliografie	739
Over de auteur	744

Inleiding

Waar is Leo?

Die vraag brandde op ieders lippen in Leo's klas op de Juan Mantovani-school. De school stond in het district Las Heras in het zuiden van de Argentijnse stad Rosario, vlak bij zijn huis. Leo was al een week niet op school verschenen en afgezien van de schaarse keren dat hij ziek was, deed hij dat zelden. Zijn tafel stond er verlaten bij en in de pauze, als iemand een bal tevoorschijn haalde, leek het spel nog rommeliger dan het normaal al was. Er is geen voetbalveld bij de Juan Mantovani-school en er zijn altijd te veel kinderen op het krappe speelplein. Het moedigde geen ruim, expansief spel aan en als Leo er niet was al helemaal niet. Hij was al enkele dagen niet gezien.

Het was september, drie maanden voor eind van het schooljaar, dat in Argentinië in december begint. Er stonden examens op het programma en Leo kon er niet bij zijn. Iemand vroeg namens hem of hij zijn examens op een andere dag kon doen of dat hij misschien werk kon mee krijgen voor de tijd dat hij er niet was.

– Nee, sorry.

– Is Leo er vandaag?

Zijn teamgenoten bij Newell's Old Boys (NOB), de club in Rosario waar hij in een van de lagere teams speelde, stelden dezelfde vraag. Hij had een paar trainingen gemist op de Malvinas-trainingsacademie en hij was er ook niet in het weekend, toen ze een wedstrijd moesten spelen. 'Hepatitis,' zei iemand van de club. 'Hij heeft hepatitis.' Aha, dat zal het zijn. Eigenlijk wist niemand precies wat het was, maar het klonk heel erg, als iets waardoor je, als je het had, zeker niet kon voetballen. 'Ja, de Maestro heeft hepatitis.' Dat zal het zijn.

De Maestro. Messi was op school ook wel *el Piqui* ('kleintje') genoemd, maar was voor zijn leeftijdgenoten de Maestro (anderen werden 'Clark

Kent', 'de Galiciër', 'de Windhond' of 'de Koreaan' genoemd): niemand had een voor- en achternaam in het Argentijnse voetbal. En zo stonden ze ook op de officiële opstellingslijst. Naam, geboortedatum, lengte en bijnaam: 'de Muis', 'het Asfalt', 'de Korte'...

Waar was Leo gebleven?

Adrián Coria leidde deze gevarieerde groep, Leo's eerste echte trainer, maar hij wist ook niet waar de jongen was. Vreemd om in september te verdwijnen. Meer dan vreemd, het was een probleem: het zou veel moeilijker zijn om te winnen zonder Leo. Iemand belde Quique Domínguez, zijn vorige coach bij Newell's: 'Geen idee, ik weet niet waar hij is.' Maar hij veronderstelde wel dat er iets aan de hand was. Hij was altijd een betrouwbare jongen geweest, maar toen hij een jaar eerder op proef naar River Plate ging had hij ook niets gezegd. Had River hem misschien aangenomen? Iemand zei dat hij hepatitis had.

De familie Messi had enkele dagen eerder een telefoontje gekregen. 'Kom direct, en neem de jongen mee.' Ze hadden zo lang op deze dag gewacht en nu gebeurde alles ineens tegelijk. Ze hadden minder dan een week om zich op een reis naar Europa voor te bereiden.

Newell's had niets gehoord. Geen enkele coach, technisch directeur of speler van de club wist wat er aan de hand was. Leo noch zijn vader, die altijd met de carrière van zijn zoon bezig was, had iets tegen iemand willen zeggen. Het was voor hen niet moeilijk om hun eigen weg te volgen, discreet en gereserveerd als ze zijn.

Uit een soort voorgevoel wijdde de plaatselijke krant in Rosario, *La Capital*, een gehele pagina aan de jongen. De eerste. Het was 3 september 2000. 'Een heel bijzondere, kleine Leproos', luidde de kop. 'Leproos', *leproso* in het Spaans, is een geuzennaam die hij met zijn teamgenoten deelde bij de club die ooit, in de jaren twintig van de twintigste eeuw, een liefdadigheidswedstrijd had gespeeld om geld in te zamelen voor een leprozenkliniek. En daarnaast stond een foto van een lachende Leo, zijn hoofd een beetje schuin, in een NOB-shirt. Hij zal altijd een *leproso* zijn, een vurige supporter van Newell's, de club die 'alles' voor hem was in zijn jonge jaren, waar hij de titel had gewonnen in de leeftijdsklasse van zijn team, iets waar hij erg trots op was. En met zijn rustige stem (het was moeilijk om de jongen naar de camera te laten lachen) vertelde hij de journalist die hem had geïnterviewd enkele van zijn dromen. Hij wilde gymnastiekleraar worden. En natuurlijk in de eerste divisie spelen.

En tot het Argentijnse nationale jeugdelftal worden toegelaten. Het was

nog heel ver weg, maar ja, natuurlijk, het nationale elftal, een droom. Hij hield van kip. Zijn lievelingsboek? Ehm... de Bijbel. Het eerste wat bij hem opkwam. Hij is niet zo'n lezer. Als hij geen voetballer was geweest, welke andere sport zou hij dan hebben gekozen? Moet ik daar antwoord op geven? Ik weet het niet, handbal misschien. Maar ja, hij zag zichzelf als gymleraar. Het was het enige vak op school dat hij leuk vond. Hij kon wel gymleraar worden.

Het stond in de bijlage die gewijd was aan de *rojinegros* (de rood-zwarten, de kleur van het NOB-shirt). De tekst begon zo: 'Lionel Messi is een speler uit de tiende divisie en is de *'enganche'* [speler 'in het gat', spelverdeler] van het team. Als jongen is hij niet alleen een van de grootste beloften van de Leprosa Academy, hij heeft ook een geweldige toekomst voor zich, omdat hij, ondanks zijn geringe lengte, een, twee spelers kan passeren, dribbelen en scoren, maar boven alles heeft hij plezier met de bal.' *Gambetear* (dribbelen), *enganche*, de woorden, de concepten, allemaal erg Argentijns. Leo stond niet op de voorpagina van editie 97 van die bijlage. Die werd overgelaten aan Claudio Paris van het eerste team, die enkele dagen daarvoor had besloten dat hij bij de club zou blijven.

Een zwart-witkopie van het artikel vloog de Atlantische Oceaan over.

Jorge en zijn zoon Leo, en de vriend die met hen mee reisde naar de luchthaven Ezeiza, bespraken het artikel onderweg van Rosario naar Buenos Aires. De reis duurde ruim drie uur, maar voelde langer omdat ze over een kaarsrechte, saaie weg reden waar weinig meer te zien was dan golvend landschap en verkeerslichten. Leo zat achterin en staarde naar buiten.

Het was 17 september 2000. Een zondag.

Alleen de mensen die het dichtst bij hen stonden en het hoofd van de school wisten dat ze vanuit Ezeiza naar Barcelona zouden vliegen.

Ze hadden een reis van vierentwintig uur voor de boeg.

'[De eerste reis] was leuk, omdat het een compleet nieuwe ervaring voor mij was. Ik had nog nooit gevlogen, nooit zo'n lange reis gemaakt en ik genoot ervan, tot het vliegtuig bewegingen begon te maken ...' (Leo Messi in *Revista Barça*).

Herinneringen doen soms rare dingen met je. In feite had het vliegtuig last van veel turbulentie. Toen de eerste maaltijd werd geserveerd, at Leo niet, maar hij sliep, uitgestrekt over drie stoelen. In zijn korte broek, met zijn magere, korte beentjes. Hij was misselijk, zijn maag brandde. Hij sliep onrustig en voelde zich beroerd.

Deel een

In Rosario

I

‘Afgeven, Leo!’ Maar dat deed hij nooit

Elke zondag: wie het laatst is, is een rot ei!

Altijd was Leo bij het huis van zijn grootmoeder Celia en speelde daar op een klein betonnen plaatsje voor het huis rondos (toros, of, in het Nederlands: lummelen) met zijn broers Rodrigo en Matías, al heette het toen geen rondos. Of ze speelden voettennis. Zijn neven, Maxi en Emanuel, waren er ook. Een paar jaar later zouden Claudio en Marcela, Leo's oom en tante, nog een derde zoon krijgen, Bruno.

Twee stenen dienden als doelpalen. Het ging erom wie het eerst zes doelpunten maakte. Het spel begon.

Leo's grootmoeder en haar dochters, Celia en Marcela, waren in de keuken bezig, waar ze pasta maakten met een rijk gevulde saus. Hun mannen, Jorge en Claudio, en zijn grootvader Antonio zaten gezellig te praten op de bank in de kleine, smalle eetkamer, of op de drempel, altijd een en al oor en oog voor de spelende kinderen. Kijk eens hoe hij de bal aanneemt, kijk eens hoe Emanuel met de bal dribbelt, Leo is nog zo klein en het is al zo moeilijk om hem van de bal te krijgen...

‘Goed zo, Maxi, goed zo!’ riep Jorge, die in de lagere teams van Newell's Old Boys had gespeeld tot hij was opgeroepen voor militaire dienst.

Etenstijd! De kinderen kwamen binnen, hongerig, maar eigenlijk wilden ze niet ophouden met hun spel.

Ze moesten allemaal handen wassen voor ze aan tafel gingen in het eenvoudige huis met twee slaapkamers waar niemand ooit weg wilde, en dat al honderden zondagen als ontmoetingsplaats diende voor de zwagers Claudio en Jorge, de zusters Celia en Marcela, en voor de neefjes die altijd wilden voetballen. Soms werd de bank gebruikt als bed voor een van de kleinkinderen, als er weer eens een wilde blijven slapen. Ze waren dol op hun grootmoeder Celia en dat was niet alleen vanwege haar heerlijke pasta, of rijst, waarvan altijd de

laatste restjes uit de pan werden geschraapt. Celia was zo'n grootmoeder die nooit nee kon zeggen tegen haar kleinkinderen.

Er werd altijd haastig gegeten. Alles was even heerlijk, maar de vijf kinderen vertrokken al snel weer, met de bal onder de arm en met de smaak van dulce de leche nog in de mond, naar het plein in het deel van de stad dat Bajada heette.

En daar maakten ze af wat ze waren begonnen, of ze begonnen een nieuw spel van een tegen zes. En weer gaven ze alles. Vier uur achter elkaar, soms langer.

Er waren nooit oneven potjes. Soms daagden de grotere jongens, Rodrigo, geboren in 1980, Maxi, uit 1984, en Matías, uit 1982, de kleinere uit: Leo, geboren in 1987, en Emanuel, uit 1988, die altijd de doelman was. Ze kregen allemaal evenveel schoppen, het ging er veel ruwer aan toe dan in het jeugdvoetbal. Veel ruwer. Leo en Emanuel moesten het meestal ontgelden, omdat de oudere jongens gefrustreerd waren. Vooral Leo. 'Matías, voorzichtig man!' riep Jorge dan.

En Leo rende achter de bal aan als een kip zonder kop, en als hij hem dan had, weigerde hij hem weer af te staan. Met kloppende aderen, zijn gezicht roder dan een tomaat – zo herinnert zijn oom Claudio zich hem. En wee je gebeente als hij verloor. Hij begon dan te huilen, kreeg een driftbui, en haalde uit naar iedereen die hem probeerde te troosten. Hij moest doorgaan tot hij had gewonnen.

'Het liep altijd verkeerd af, we vochten altijd. Ook als we wonnen, zat mijn broer me te pesten, omdat hij wist dat ik kwaad zou worden. Het eindigde altijd met ruzie en dan moest ik huilen en was ik woest,' zei Leo tegen het Argentijnse tijdschrift *El Gráfico*.

Vaak ging het tussen de buurten. Aan de zondagmiddagwedstrijden op het pleintje naast grootmoeders huis mocht iedereen meedoen. En het Messi/Cucittini-team verloor nooit. Matías legt uit: 'Eerst wilden ze niet tegen ons spelen, omdat Leo zo klein was, en Emanuel ook, en uiteindelijk feliciteerden ze hem. Leo was negen jaar oud en hij speelde tegen jongens van achttien, negentien jaar en ze konden hem niet stoppen.'

Is het gek dat er op zijn minst enkele voetballers uit deze getalenteerde familie voortkwamen?

Rodrigo werd op elfjarige leeftijd gecontracteerd bij de jeugd van Newell's, nadat hij eerst, net als alle Messi's, voor Grandoli had gespeeld. Hij was een spits met veel talent om te scoren, snel en behendig. Hij werd geselecteerd voor zijn leeftijdsgroep voor Rosario voor wedstrijden tussen steden. Leo vertelde het

verhaal over het vroege einde van de voetbalcarrière van zijn broer in Corriere della Sera: 'Ja, hij was erg goed. Jammer genoeg kreeg hij een auto-ongeluk, waarbij hij zijn scheen- en kuitbeen brak en als je in die tijd zoiets overkwam, was dat het einde van je carrière.' Dat, en misschien miste hij ook de vasthoudendheid om een prof te worden. Zijn passie, ontdekte hij, lag in de keuken. Hij wilde chef-kok worden.

Matías was een jaar lang verdediger in de lagere divisies van Newell's, tot hij besloot er niet mee door te gaan. Maar jaren later keerde hij terug naar het voetbal, en zijn laatste club was Club Atlético Empalme Central, die in de regionale competitie van Rosario meedeed en waar hij speelde tot hij 27 jaar oud was.

Maximiliano, 1 meter 65 lang en de oudste van de drie zoons van Marcela en Claudio, scoort regelmatig voor Esport Clube Vitoria in de Braziliaanse Serie A, nadat hij in Argentinië (bij San Lorenzo de Almagro), Paraguay, Mexico en bij de Braziliaanse club Flamengo voetbalde. In de eerste training bij zijn eerste Paraguyaanse club, Libertad, liep hij een schedelbreuk op. Maar hij is een harde. En hij keerde terug in het voetbal. De dag na de te vroege geboorte van zijn dochter Valentina, die haar eerste dagen in de couveuse doorbracht, scoorde hij voor Fla. Diezelfde avond scoorde Messi een hat-trick voor Barcelona tegen Valencia en droeg de drie goals op aan Valen.

Emanuel, uit Rosario, net als alle jongens als kind onafscheidelijk van Leo, met wie hij ook samen bij Grandoli voetbalde, begon als keeper en speelde een jaar bij Newell's voor hij de stap naar Europa zette. Nu is hij een linkerflankspeler. Hij kwam in 2008 naar Duitsland en speelde bij de reserves van de Münchense club TSV 1860; het jaar daarna zat hij in het eerste elftal. Hij speelde ook in de Spaanse tweede divisie in Girona. Hij is nu 1 meter 77 lang en speelt voor Club Olimpia in de hoogste competitie van Paraguay. Hij zou ooit graag nog voor de Ñuls (zoals Argentijnen de Newell's Old Boys noemen) spelen met Maxi en Leo.

Bruno is in 1996 geboren en heeft de eerste straatvoetbalwedstrijdjes moeten missen, maar hij heeft genoeg met andere jongens op straat gevoetbald en was een van de grote beloften van de in Rosario spelende club Renato Cesarini, die ook Fernando Redondo en Santi Solari voortbracht, de zoon van een van de oprichters van de club. Hij lijkt veel op Leo en speelt ook net als hij: de manier waarop hij rent, de bal aanneemt, zelfs hoe hij juicht na een goal. Maar je moet altijd oppassen met vergelijkingen. Nu schrijft hij op zijn Facebookpagina en zijn Twitteraccount: 'Het leven is niet hetzelfde zonder voetbal' (februari 2012). Hij had het allemaal achter zich gelaten, maar pro-

DEEL TWEE

In Barcelona

I

Wordt het Barcelona of blijft het Rosario?

Tijdens de vlucht van Rosario naar Buenos Aires deed Lionel Messi niets anders dan huilen. Alsof hij nooit zou terugkeren. Stille tranen. De tranen stroomden over zijn vertrokken gezicht. Tot hij diep inademde en een zucht slaakte als een verdwaald kind. Zo huilde hij gedurende de vijftig minuten dat de reis naar de hoofdstad duurde.

Het was 15 februari 2001. Na de landing op het vliegveld Ezeiza en voor ze aan boord gingen van het vliegtuig naar Barcelona, zaten ze aan tafel te praten om even hun gedachten te verzetten. Leo kalmeerde. Op weg naar Spanje, tussen aanvallen van misselijkheid vanwege de turbulentie door, viel hij in slaap. Beetje bij beetje, met elke kilometer die hen verder van huis bracht, deed, om met de woorden van Jorge Luis Borges te spreken, 'de zee haar magische werk'. Het verdriet vanwege het gemis zou later komen.

De familie Messi-Cuccittini arriveerde op een koude middag in Barcelona en nam een taxi naar hotel Rally aan de Travessera de les Corts tegenover Camp Nou. De club had hen enkele dagen eerder uitgenodigd voor een bijeenkomst met als doel alle contracten te tekenen; vreemd genoeg had tot dan toe niemand aangeboden de kosten te betalen van de behandeling waarmee Leo in Rosario begonnen was.

Uiteindelijk stemde directeur Joan Lacueva erin toe de vereiste 2000 euro op te hoesten, zodat hij de eerste doses kon injecteren die hij nodig had.

En zo bivakkeerden ze twee weken lang op een hotelkamer en op het trainingsveld, een passie najagend en proberend wat orde te scheppen in de chaos van een nieuw leven.

Aan een tafel in het restaurant van het hotel en onder toezien oog van Lacueva, tekende de jonge Leo Messi op 1 maart 2001 zijn eerste con-

tract voor twee jaar bij Barcelona. Omdat hij er zo op aandrong dat alle bureaucratische rompslomp werd geregeld zodat vastlag dat Messi eindelijk een speler van Barcelona werd, werd Lacueva door vele van zijn mededirecteuren uitgelachen. Ze vonden het allemaal maar weggegooid geld. Mettertijd werden hij, Rexach, Rifé en Minguella echter voor hun inspanningen beloond.

Maar daarmee was de zaak nog niet afgedaan: één directeur (die liever anoniem wil blijven) was des duivels toen hij ontdekte dat er afspraken waren gemaakt zonder goedkeuring van het bestuur. Zonder enig overleg. Hoe kon een jongen de club zoveel geld kosten?! Hij weigerde het document te tekenen, al was dat al ondertekend door de advocaten van beide partijen en door de vicevoorzitter; bovendien verscheurde hij het document in een vlaag van woede.

Toch bekrachtigde de club het contract.

‘Als ik iemand hoor zeggen: “Ik heb die of die jongen gecontracteerd...” is dat een leugen; jij contracteerde niemand, Barça tekende,’ zegt ex-voorzitter Joan Gaspart. ‘Heb jij er uit eigen zak voor betaald? Nee toch zeker? Dus het was Barcelona dat hem contracteerde. Misschien was je toen wel de tussenpersoon... maar je hebt niemand gecontracteerd. En ze zeggen dat het contract met Messi werd getekend op een servetje. Nou, niet echt. Het is een grappig verhaal, een mooie anekdote, maar het contract met Messi werd ondertekend door de toenmalige vicevoorzitter van Barcelona, Francisco Closa. En hij ondertekende het omdat ik er toestemming voor gaf.’

Het moeilijkste moest echter nog komen: hoe zou Messi zich aanpassen? Barcelona had een flat voor het gezin gevonden aan de Gran Via Carles III, dicht bij Camp Nou, en de Messi-Cuccittini's trokken er begin maart in, twee weken na hun aankomst. Het was een groot appartement met vier slaapkamers, twee badkamers, een keuken en een balkon dat uitkeek op een binnenplaats met een gemeenschappelijk zwembad naast een ander gebouw, bomen en rust. Lionel kon een kwartier voor de training opstaan en nog op tijd op het veld zijn. Zo kon hij wat langer slapen. De conciërge van het gebouw (zoals werd onthuld door Luis Martín van het dagblad *El País*, een journalist die erom bekendstaat vragen te stellen waar niemand aan denkt) had vijf jaar lang niet in de gaten dat het kereltje dat hem elke morgen groette voor Barcelona speelde. ‘Ongevoelbaar, no? Het komt omdat ik helemaal niets heb met voetbal. Ik hou er niet van,’ vertelde hij Martín.

In Rosario kwamen mensen uit de hele provincie naar hem kijken. In Barcelona wist de conciërge niet eens wie hij was.

En meteen vanaf het begin ging er van alles mis. Wilde hij echt voetballer worden? Laten we maar eens kijken uit welk hout hij is gesneden. Er lag een hobbelige weg voor hem.

‘Ik verstond geen woord. Ze spraken allemaal Catalaans!’ Een paar jaar na zijn aankomst keek Leo met een mengeling van extase en ergernis terug op zijn eerste dagen bij Barcelona. Zoals met elke nieuweling in een groep kinderen gebeurt, was Messi verlegen en durfde zich niet te mengen in gesprekken. Maar hij werd ook niet bepaald ontvangen met veel begrip, zoals ook naar voren is gebracht. Gedurende de eerste oefenwedstrijden kwam hij niet vaak aan de bal. Zijn ploeggenoten waren niet erg toeschietelijk en hij voelde zich buitengesloten. Zelfs als dertienjarige begreep hij dat hij bereid moest zijn te incasseren als hij geaccepteerd wilde worden: hij zou immers mogelijk de plek innemen van een van de vrienden van deze spelers.

Leo hoorde van een aantal ploeggenoten dat een van de coaches die in de eerste weken zijn niveau moesten volgen, tegen een paar jongens had gezegd hard op hem in te gaan; hij wilde niet dat hij bij Barcelona bleef. Het was, zoals Messi later uitlegde in het Argentijnse tv-programma *Sin Cassette*, dezelfde coach die ‘me vroeg de bal meteen af te spelen, niet te veel te dribbelen. Maar eerlijk gezegd luisterde ik niet echt naar wat hij zei. Ik deed altijd wat er toevallig in me opkwam.’

Overall ter wereld is het hetzelfde liedje. Zodra de deur open is, als vaststaat dat je bij de groep blijft, word je geaccepteerd, verandert de houding van je ploeggenoten. Maar Messi is nooit die eerste weken vergeten, toen hij zich bewust werd van zijn status als buitenstaander. Hij voelde dat hij zijn plek bij de club had moeten verdienen.

Als buitenlander kon Leo geen officiële wedstrijden spelen voor het *Infantiles* A-elftal, het juniorenteam waarin hij qua leeftijd thuishoorde. Hij mocht alleen meedoen in de regionale Catalaanse competitie en met vriendschappelijke duels. Bovendien gaf Rodolfo Borrell, de teamcoach, er de voorkeur aan hem spaarzaam in te zetten. Hij volgde hiermee de ongeschreven wet dat je een ongeslagen ploeg niet moet wijzigen als het seizoen al een heel eind gevorderd is. En zijn jongens presteerden op hoog niveau en waren al kampioen met nog zeven wedstrijden te gaan.

Hoe dan ook, de fysieke kwetsbaarheid van deze Argentijnse voetballer was zo duidelijk dat Borrell zijn spelers bij de training instru-

DEEL DRIE

Op het hoogtepunt

I

Recordjacht

‘Guardiola loste geleidelijk de enorme verwachtingen in die hij bij aankomst in Barcelona had gewekt, en na verloop van tijd kreeg hij ieders vertrouwen. Naarmate de tijd verstreek, werd iedereen gelukkiger en er was nieuw enthousiasme. We konden zien dat het goed ging. Guardiola weet ongelooflijk veel over voetbal en hij deelde zijn kennis, zodat het voor ons op het veld gemakkelijker zou gaan.’

(Leo Messi op Uefa.com, 2009)

‘Guardiola kwam op een moment dat we al twee jaar niets hadden gewonnen. We waren er mentaal slecht aan toe. Hij trof een gedesillusioneerde kleedkamer aan. Door zijn manier van werken, de boodschap die hij voor ons had, het vertrouwen dat hij opbouwde, veranderde alles. Zijn persoonlijkheid stelde hem in staat iedereen uit te dagen met duidelijke ideeën.’

(Leo Messi in een interview met Martín Souto, TyC Sports, maart 2013)

‘Ik woon nu in München. Ik ben er als je me nodig hebt.’

Zo liet Pep Guardiola me weten dat hij beschikbaar was om zijn jaren met Messi te bespreken, in zijn eigen woorden, voor dit boek. Een uniek tijdperk dat vier seizoenen heeft geduurd, met alle records en zes titels (in een jaar), waarin Leo in de voetbalstratosfeer werd gelanceerd. Voetbal ontwikkelde zich in die periode.

De periode begon met Leo die gescheiden was van zijn goede vrienden en zijn adoptievader, en met Pep die niet in staat was om contact te krijgen met zijn grote ster, en eindigde met een hartelijke omhelzing in Camp Nou, nadat Leo het vierde doelpunt tegen Espanyol scoorde aan het eind van Guardiola’s laatste seizoen. Hoe verliep het proces van

synchronisatie? Welke relatie hadden ze? De gebruikelijke tussen coach en speler? Wie hielp wie?

Ik ontmoette Guardiola in München, begin september 2013. Het seizoen was net begonnen, zijn reputatie was nog steeds verzekerd in de ogen van zijn nieuwe publiek, de Bayern München-fans, de Duitse pers en het management van zijn nieuwe club. Pep stond in het middelpunt van de belangstelling: zijn eerste internationale biografie lag in alle grote boekhandels in de stad, was het onderwerp van gesprek bij de fans die die dag naar het trainingsveld kwamen om naar een team te kijken dat gedecimeerd was door de afwezigheid van de internationals die zich bij hun nationale teams hadden aangesloten. Iedereen vocht om zijn aandacht (Pep, Pep... hallo, foto, zwaai eens!). Ze bespraken wat Guardiola wilde gaan doen, wat er was veranderd en hoe lastig het was om een ploeg die alles al had gewonnen te verbeteren.

Op dat moment hoopte Pep op een wedstrijd waarin het team harmonie kon laten zien. Die wedstrijd zou spoedig daarna komen, op 2 oktober 2013 uit tegen Manchester City in de groepsfase van de Champions League. Hij eindigde in een 1-3-zege en bevestigde dat Pep erin was geslaagd om zijn spelers overtuiging te geven. Niet alleen wonnen ze, maar ze speelden zoals Guardiola had opgedragen. Zo begon zijn nieuwe avontuur.

Op weg naar zijn kantoor, een moderne, hoge kamer met een groot gebrandschilderd raam tegenover zijn bureau, een whiteboard, markers en zorgvuldig gerangschikte dvd's, groette Guardiola iedereen die hij zag, in het Duits, en maakte hij een praatje met de materiaalman, met een speler, met zijn secretaresse. Niemand hoefde zijn nieuw aangeleerde taal te corrigeren. Zijn onderdompeling in de club begon.

Gezeten op een doodgewone draaistoel met hoge rugleuning haalde Guardiola diep adem. Terwijl hij ademhaalde, was het alsof je elders in het gebouw deuren kon horen dichtgaan. Afgesloten van de buitenwereld liet Pep zijn gedachten nogmaals gaan over de periode met Leo, door die jaren van overwinningen en zorgen.

Luisterend naar Guardiola leek het alsof zijn tijd bij Barcelona als een memorabele zomer was geweest: intens, vruchtbaar, een die met diepe melancholie wordt herinnerd als onvervangbaar en onvergetelijk. Maar toen ons gesprek ten einde liep, was het duidelijk dat alle relaties die in die periode waren ontstaan, uitsluitend bij die periode hoorden, en onmogelijk terug te krijgen nu ze zijn achtergelaten.

Leo en Pep hebben elkaar, sinds ze elk hun eigen weg gingen, één keer gezien. Een korte groet en een uitwisseling van beleefdheden tijdens de uitreiking van de Gouden Bal in 2013. En dat was het.

Leo Messi is een voetballer. Pep Guardiola was zijn coach. Pep deed alles voor Leo. Leo zal Pep daar altijd dankbaar voor blijven. Maar Messi is nu op een andere planeet. En Pep misschien ook.

Zelfs toen Barcelona een oefenwedstrijd speelde tegen Bayern in de Allianz Arena kruisten de paden van de twee elkaar niet. 'Ik heb hem niet gezien,' was het commentaar van Leo op dat moment.

Het is misschien pijnlijker voor degenen die er van de buitenkant naar kijken, en de afstand tussen hen ontdekken, dan voor de hoofdrolspelers zelf. Zij zullen elkaar op een dag weer zien, maar er lijkt geen haast bij. Maar waarom gebeurt dit? Heeft het voetbal Leo zoveel harder gemaakt dat hij niet de behoefte voelt om iets te delen met de coach die zo goed voor hem heeft gezorgd? Of vereist de intense, veeleisende stijl van Guardiola een afkoelingsperiode voordat relaties, ook persoonlijke, hervat kunnen worden?

Om het allemaal te begrijpen en een antwoord proberen te vinden, moet je beginnen bij het begin.

Pep Guardiola: De eerste keer dat ik hem zag, was bij Nike, waar mijn broer Pere toen werkte. Leo stond daar ook onder contract. We kwamen elkaar toevallig tegen in een winkel. Zijn vader was er ook en ik werd aan hem voorgesteld. Hij zei hallo, ik zag dat hij verlegen was, we zeiden gedag: dat was het eerste contact. Een tijdje later sprak ik met Tito [Vilanova] en hij vertelde me dat hij een fantastische speler had die zou gaan doorbreken. Toen ontdekte ik zijn kwaliteit. En ik begon hem te volgen op televisie. Hij had gelijk. Tito had gelijk.

Als een van de sleutelspelers in het team, zoals Guardiola heeft aangegeven, zal Messi eindelijk vandaag weten of hij de reis naar Argentinië kan maken om zich aan te sluiten bij het nationale team, dat tijdens de Olympische Spelen van 8 tot 24 augustus in actie zal komen. De Catalaanse club heeft hemel en aarde bewogen in een poging om die reis te voorkomen. Het management van Barcelona stelt dat Messi een zeer belangrijke speler is en dat

MESSI is het meest complete, inzichtelijke en meeslepende boek over de beste voetballer ter wereld.

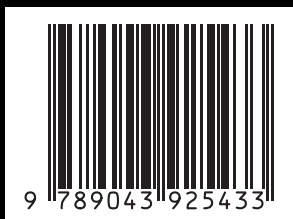
Voetbaljournalist Guillem Balagué dringt in deze geactualiseerde biografie door tot de kern van Lionel Messi. Balagué ging hiervoor in gesprek met Messi's familie, vrienden, trainers, medespelers én de sterspeler zelf.

Van Messi's vroegrijpe talent in Rosario, Argentinië, tot zijn ongeëvenaarde carrière van zeventien seizoenen bij Barcelona en zijn tumultueuze avontuur in Parijs, Balagué presenteert een indrukwekkend en enerverend portret van een raadselachtig voetbalgenie.

Deze volledig herziene editie is onder meer uitgebreid met het eerste moeizame seizoen bij Paris Saint-Germain, evenals alle ins en outs over deze transfer van de eeuw. Een onmisbare aanwinst als je alles wilt weten over Messi.

'Ooit kan ik tegen mijn kleinkinderen zeggen dat ik de trainer van Messi was.'

- Pep Guardiola

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
M•S**

Cover foto: © Getty
NUR 491
Kosmos Uitgevers,
Utrecht / Antwerpen